

Сучасні інструменти автоматизації оцінювання: можливості та обмеження

**Тетяна Назарова,
методист НМЦ ПТО
у Харківській області**

Суть автоматизації оцінювання

🎯 Це процес застосування цифрових технологій для швидкої, об'єктивної та зручної перевірки знань, що мінімізує людський фактор та підвищує ефективність освітнього процесу

Мета – об'єктивність, оперативність та масштабованість контролю

- Створення різнорівневих тестів
- Адаптивне оцінювання з урахуванням рівня учня
- Статистичний аналіз результатів
- Формування докладних звітів

Автоматизація оцінювання мінімізує упередження та пришвидшує процес. Вона дозволяє зберегти електронний архів даних та розширений аналіз результатів

ВАЖЛИВІСТЬ ОЦІНЮВАННЯ

Мотивація здобувачів освіти

Надихає на кращі результати.

Адаптація навчання

Враховує потреби здобувачів освіти.

Якість освіти

Постійне вдосконалення.

Види тестів

Формуючі

Оцінюють якість засвоєння матеріалу за окремим розділом або темою.

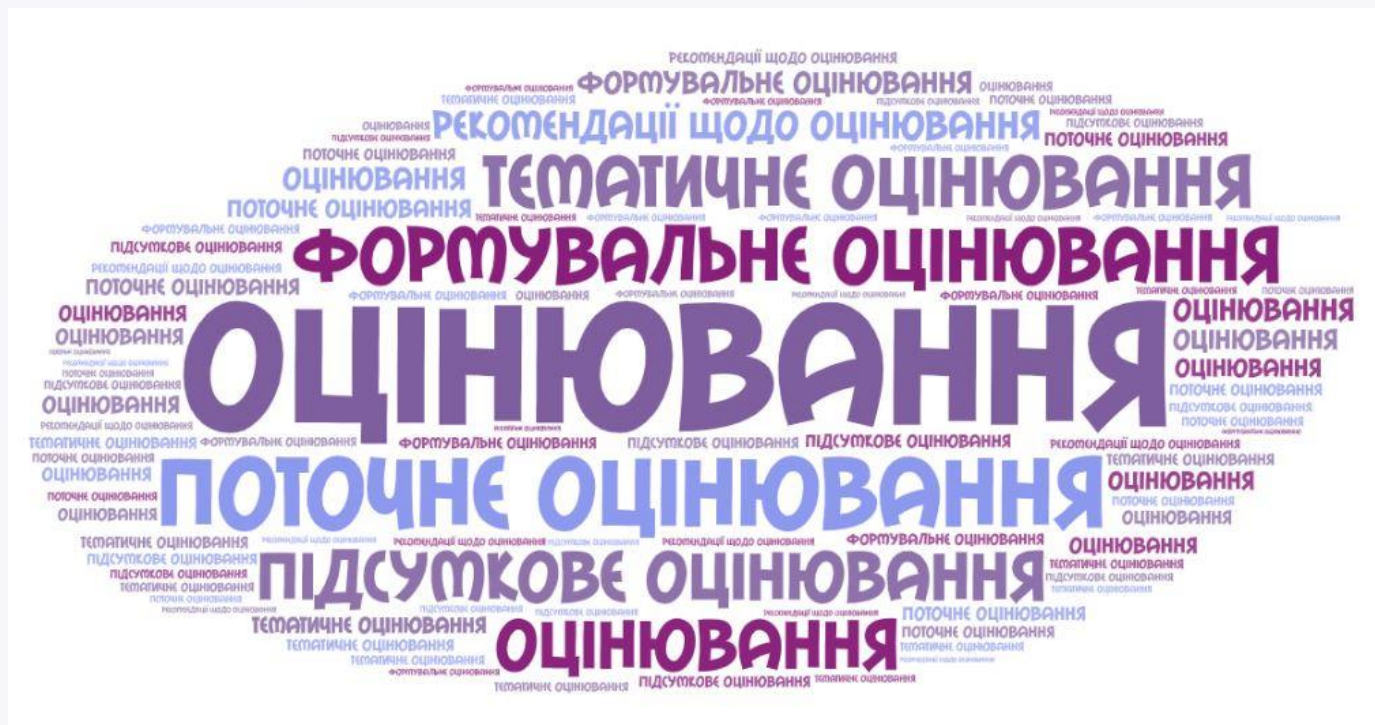

Діагностичні

Виявляють причини помилок під час поточного контролю.

Підсумкові

Оцінюють знання та вміння здобувачів освіти в межах одного чи кількох тематичних блоків (модуля, компетентності, результату навчання, певної професійної кваліфікації тощо)

Ступені автоматизації

Ручне

Manual testing

Автоматизоване

Automated testing

Напівавтоматизоване

Semiautomated testing

Вимоги до тестових завдань

1

Складність

Відповідає меті та рівню оцінювання.

2

Диференційна здатність

Достатня варіативність тестових балів.

3

Кореляція

Позитивна кореляція балів завдань із балами всього тесту.

Рекомендована структура тесту

- **Розгорнута інструкція** щодо виконання тесту, що визначає перелік дій під час тестування. Розміщується перед тестом для чіткого розуміння процесу
- **Основний зміст тестового завдання** – чітко сформульоване завдання або запитання, яке потрібно виконати здобувачу освіти
- **Варіанти відповідей**
- **Прозорі критерії оцінювання**, за яких здобувач освіти зможе чітко усвідомити отриманий ним результат (кількість балів за правильне виконання і за необхідністю переведенням оцінок у дванадцятибальну шкалу)

Форма тестового завдання	Тестове завдання	Рівень складності/кількість балів			
		початковий	середній	достатній	високий
Тестові завдання закритої форми	з вибором однієї правильної відповіді	1			
	з вибором кількох правильних відповідей	за кожну правильну відповідь 1 бал			
	на доповнення	за кожне доповнення 1 бал			
	на встановлення відповідності		за кожну правильну відповідність (утворення логічної пари) 1 бал		
Тестові завдання відкритої форми	на обчислення			3 бали	
	на встановлення відповідності з причинно наслідковим зв'язком			за кожну правильну відповідність (утворення логічної пари) 2 бали	
	на вписування розгорнутої відповіді/ послідовності				від 3х балів
	на складання алгоритму виконання роботи/ послідовності дій				за кожен етап 1 бал

Місце в освітньому процесі

1

Вхідне

З'ясування рівня володіння базовими знаннями та готовності до сприймання нового матеріалу

2

Поточне

З'ясування успішності засвоєння навчального матеріалу та виявлення прогалин у знаннях

3

Підсумкове

Виявлення рівня навчальних досягнень з конкретної теми, модуля/результата навчання/компетентності, професійної кваліфікації чи курсу

Рівні складності

1

Початковий

Перевірка якості засвоєння матеріалу на рівні «розпізнавання».

2

Середній

Перевірка якості засвоєння на рівні репродуктивної діяльності.

3

Достатній

Перевірка якості засвоєння матеріалу на рівні продуктивної діяльності.

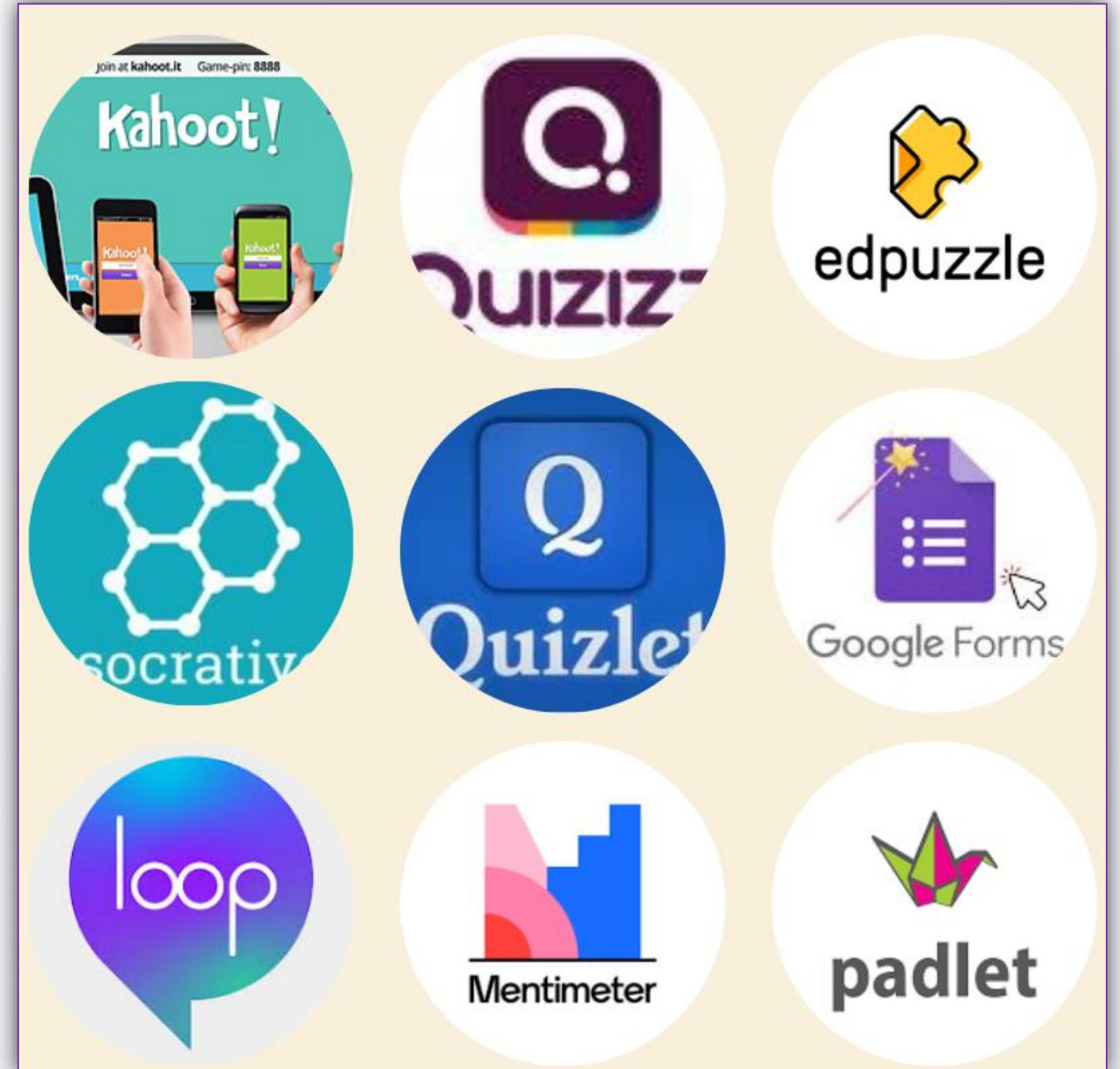
4

Високий

Виявлення вмінь приймати рішення в проблемних ситуаціях.

Цифрові сервіси автоматизації оцінювання

Переваги та виклики автоматизованого оцінювання

Основні переваги

- Об'єктивність і мінімум людського фактора
- Миттєвий зворотний зв'язок та результати
- Збереження результатів успішності
- Ефективна масштабованість для великої кількості учнів
- Автоматичний аналіз і виявлення типових помилок

Ключові обмеження

- Складність перевірки творчих робіт
- Технічні вимоги та інфраструктура
- Проблеми академічної доброчесності онлайн
- Необхідність підвищення цифрової грамотності педагогів

Рекомендації щодо формування тестових завдань

1 Відповідність

Тестові завдання повинні відповідати змісту освітньої/навчальної програми

2 Стиль

Дотримання єдиного стилю оформлення тестових завдань

3 Форми

Використання різних форм подання тестових завдань, зокрема графічних і мультимедійних

4 Однозначність

Тестові завдання повинні бути однозначними та зрозумілими

5 Гомогенність

Варіанти відповідей мають бути гомогенними (однорідними)

6 Дистрактори

До варіантів відповідей слід включати дистрактори (неправильні варіанти)

7 Принципи

Лаконічність, завершеність, гомогенність варіантів відповіді, вибірковість

8 Таймінг

Таймінг виконання тесту встановлюється педагогом

9 Рівень

Кожне тестове завдання має перевіряти відповідний рівень засвоєння знань

10 Уникнення

Не рекомендується використовувати фразу «все з вищевказаного» або «нічого з вищевказаного»

11 Підказки

Уникнення підказок типу: граматична невідповідність, повторення слів з умови, використання прикладів з підручника, найдовша/найдетальніша правильна відповідь

Висновки

- ❖ Автоматизоване оцінювання — це не лише засіб економії часу, а й можливість вдосконалити освітній процес

- ❖ За правильної реалізації автоматизоване оцінювання сприяє розвитку критичного мислення, аналітичних навичок і самостійності учнів

